

This week we will close out the book of Vayikra, the heart of the Torah. The commandments of Torah make up the fabric of the universe. How Israel responds to them determines everything from war to disease to weather patterns. The nation of Israel will be blessed with peace and prosperity if their choice is to follow יהוה's (Yahwey's) commandments. If they choose disobedience, they will experience increasingly severe punishments – disease, famine, war and exile. However, even in the midst of these terrible curses, יהוה promises that He will not destroy Israel completely but will remember His covenant with Abraham, Isaac and Jacob. Israel will return to their land as a result of repentance.

We begin with a choice:

Vayikra 26:3 ‘ If you walk in My statutes and keep My commandments, and perform them,

From our English interpretation we cannot see that the word “you” is a plural pronoun. Hebrew makes distinctions between the singular and the plural, so the conditional statement that we read in this verse is actually given to the nation as a whole, not to the individual.

So what we read of in chapter 26 is a listing of rewards and punishments at the national level. As a result of obedience, the nation will enjoy prosperity in regards to the land's agriculture, political stability, security, and military successes (26:1-11). What we do NOT see here is the promise of prosperity to the individual (in this life) for good deeds, or punishment (in this life) for his sins. What is the logic behind this? Israel was chosen to be יהוה's special nation among all the nations of the world. Once they entered the Promised Land, Israel would be judged as a nation, and they would be rewarded as a nation.

Our salvation in Yeshua is personal, and there are certain blessings and curses that apply individually. However, Israel is a body (of Messiah) made up of individuals. It is possible as an individual to get lost among the body. It is also possible when the nation is disciplined, for righteous individuals to be affected right along with the wicked. The cumulative effective of individuals being disobedient puts the entire nation at risk.

Let me give you another example of a verse which is often used when referring to personal salvation, but is actually taken out of context when applied to the individual instead of corporate Israel:

Jeremiah 29:11 For I know the plans I have for you,” declares יהוה, “plans to prosper you and not to harm you, plans to give you hope and a future.

Sounds good, doesn't it? I've used this verse myself. Clung to it a few times. The problem is that here again the word

Deze week zullen wij het boek Vayikra, het hart van Thora, afsluiten. De geboden van Thora vormt de structuur voor het heelal. Hoe Israël daarop reageert, bepaalt alles van oorlog tot ziekte tot weersomstandigheden. De natie Israël zal met vrede en welvaart worden gezegend als hun keus is de יהוה's (Yahwey's) geboden te volgen. Als zij voor ongehoorzaamheid kiezen, zullen zij steeds strengere straffen - ziekte, hongersnood, oorlog en ballingschap - ervaren. Nochtans, zelfs te midden van deze vreselijke vloeken, belooft יהוה dat Hij Israël niet volledig zal vernietigen maar Zijn verbond met Abraham, Isaac en Jacob Zich zal herinneren. Israël zal naar hun land terugkeren als resultaat van berouw.

Wij beginnen met een keuze:

Vayikra 26:3 Als u in Mijn statuten wandelt en Mijn geboden bewaart, en hen uitvoert,

Vanuit onze Nederlandse interpretatie kunnen wij niet zien dat het woord “u” een voornaamwoord in het meervoud is. Het Hebreeuws maakt onderscheid tussen het enkelvoud en het meervoud; dus de voorwaardelijke verklaring die wij in dit vers lezen, wordt eigenlijk aan de natie als geheel gegeven, niet aan het individu.

Zo is wat wij van in hoofdstuk 26 lezen een lijst van beloningen en straffen op het nationaal vlak. Als resultaat van gehoorzaamheid, zal de natie van welvaart met betrekking tot de landbouw van het land, politieke stabiliteit, veiligheid, en militaire successen genieten (26:1-11). Wat wij hier NIET zien is de belofte van welvaart voor het individu (in dit leven) voor goede daden, of straf (in dit leven) voor zijn zonden. Wat is de logica daarachter? Israël werd verkozen om יהוה's bijzondere natie onder alle naties van de wereld te zijn. Zodra zij het Beloofde Land ingingen, zou Israël als natie geoordeeld, en als natie beloond worden.

Onze redding in Yeshua is persoonlijk, en er zijn bepaalde zegeningen en vloeken die individueel van toepassing zijn. Nochtans is Israël een lichaam (van Messiah) dat uit individuen bestaat. Het is mogelijk om als individu in het lichaam te verdwalen. Het is ook mogelijk wanneer de natie wordt getuchtigd, voor rechtvaardige individuen om deze samen met de slechten te ondergaan. De zich opstapelende uitwerking van individuen die ongehoorzaam zijn brengt de ganse natie in gevaar.

Laat me u een ander voorbeeld geven van een vers dat vaak gebruikt wordt bij het verwijzen naar persoonlijke redding, maar eigenlijk uit z'n context genomen wordt wanneer het toegepast wordt op het individu in plaats van op collectief Israël:

Jer. 29:11 Want Ik weet de plannen die Ik voor u heb,” verklaart יהוה, “plannen om u voorspoed te geven en om u geen schade te berokkenen, plannen om u hoop en een toekomst te geven.

Dat klinkt goed, is het niet? Ik heb zelf dit vers gebruikt. Me er een paar keer aan vastgeklampt. Het probleem is dat hier weer

“you” is plural. The context of this verse is that it was given to the southern tribes of Israel after the 70 year Babylonian exile. This verse actually fits in with what we are studying in Vayikra 26....after the worst of the worst of the curses promised for disobedience:

Vayikra 26:44 Yet in spite of this, when they are in the land of their enemies, I will not reject them or abhor them so as to destroy them completely, breaking my covenant with them. I am יהוה their Elohim. 45 But for their sake I will remember the covenant with their ancestors whom I brought out of Egypt in the sight of the nations to be their Elohim. I am יהוה.”

Here’s another verse that believers have been confused by:

John 15:16 You did not choose me, but I chose you and appointed you to go and bear fruit—fruit that will last. Then the Father will give you whatever you ask in my Name.

Have you ever asked for something “in His Name” that you did not receive? Have you heard individuals claiming this promise in their prayers? My friends, we have underestimated the importance of the people of יהוה (i.e. Israel) coming together as a unified body to obey Torah. There is strength in numbers. We were never meant to operate as individuals. I know that some of you currently find yourself alone in this journey, but if you are reading this then YOU ARE NOT ALONE! All over the world, יהוה is connecting His people together.

Let’s look at a bit of the context of John 15:16 to see what it takes to get our prayers answered:

John 15:5 “I am the vine; you are the branches. If a man remains in me and I in him, he will bear much fruit; apart from me you can do nothing. 6 If anyone does not remain in me, he is like a branch that is thrown away and withers; such branches are picked up, thrown into the fire and burned. 7 If you remain in me and my words remain in you, ask whatever you wish, and it will be given you. 8 This is to my Father’s glory, that you bear much fruit, showing yourselves to be my disciples. 9 “As the Father has loved me, so have I loved you. Now remain in my love. 10 If you obey my commands, you will remain in my love, just as I have obeyed my Father’s commands and remain in his love. 11 I have told you this so that my joy may be in you and that your joy may be complete. 12 My command is this: Love each other as I have loved you. 13 Greater love has no one than this, that he lay down his life for his friends. 14 You are my friends if you do what I command. 15 I no longer call you servants, because a servant does not know his master’s business. Instead, I have called you friends, for everything that I learned from my Father I have made known to you.

het woord “u” in het meervoud is. De context van dit vers is dat het aan de zuidelijke stammen van Israël werd gegeven na de 70 jaar Babylonische ballingschap. Dit vers past eigenlijk bij wat wij in Vayikra 26 bestuderen na de ergste van de ergste vloeken voor ongehoorzaamheid beloofd:

Vayikra 26:44 Maar toch desondanks, wanneer zij in het land van hun vijanden zijn, zal Ik hen niet verwerpen of verafschuwen als om hen volledig te vernietigen, mijn verbond met hen verbreken. Ik ben יהוה hun Elohim. 45 Maar voor hun belang zal Ik het verbond gedenken met hun voorvaderen, die ik uit Egypte bracht in het zicht van de naties, om hun Elohim te zijn. Ik ben יהוה.

Hier is een ander vers waar gelovigen door misleid zijn:

Joh. 15:16 U koos Mij niet, maar Ik koos u en stelde u aan om te gaan en vrucht te dragen—vrucht die zal blijven. Dan zal de Vader u geven wat ook u in mijn Naam vraagt.

Hebt u ooit om iets “in Zijn Naam” gevraagd dat u niet ontving? Hebt u individuen zich deze belofte horen toe-eigenen in hun gebeden? Mijn vrienden, hebben wij het belang onderschat van het volk van יהוה (d.w.z. Israël) als verenigd lichaam samen komend om Thora te gehoorzamen. Er is sterkte in aantallen. Wij hoorden nooit als individuen bezig te zijn. Ik weet dat sommigen van u zich momenteel alleen op deze reis vinden, maar als u dit leest dan BENT U NIET ALLEEN! יהוה is over de ganse wereld bezig Zijn mensen met elkaar te verbinden.

Laten we een beetje van de context van Joh. 15:16 bekijken om te zien wat nodig is om onze gebeden beantwoord te krijgen:

Joh. 15:5. Ik ben de wijnstok; u bent de ranken. Als een mens in Mij blijft en Ik in hem, zal hij veel fruit dragen; los van Mij kunt u niets doen. 6 Als iemand niet in Mij blijft, is hij als een tak die weg geworpen is en verschrompelt; dergelijke takken worden opgenomen, in het vuur geworpen en verbrand. 7 Als u in Mij blijft en mijn woorden in u blijven, vraag wat u wenst, en het zal u worden gegeven. 8 Dit is tot de glorie van mijn Vader, dat u veel fruit draagt, dat toont mijn discipelen te zijn. 9 Zoals de Vader van Mij heeft gehouden, zo heb Ik van u gehouden. Blijf nu in mijn liefde. 10 Als u mijn geboden doet, zult u in mijn liefde blijven, net zoals Ik de geboden van mijn Vader heb uitgevoerd en in zijn liefde blijf. 11 Ik heb u dit verteld zodat mijn vreugde in u kan zijn en dat uw vreugde volledig kan zijn. 12 Mijn gebod is dit: Hou van elkaar zoals Ik van u heb gehouden. 13 Grotere liefde heeft niemand dan dit, dat hij zijn leven voor zijn vrienden aflegt. 14 U bent mijn vrienden als u doet wat Ik gebied. 15 Ik noem u niet meer bedienden, omdat een bediende de zaken van zijn meester niet kent. In plaats daarvan, heb ik u vrienden genoemd, want alles wat Ik van mijn Vader leerde heb Ik aan u bekend gemaakt.

First of all, do you see that Yeshua was speaking to His disciples as a group? He asks them to love each other and remain connected to Him by obeying His commands. THEN the Father will give them whatever they ask. This section is followed up by this verse:

John 15:17 This is my command: Love each other.

Now I hope that you understand by now that “love” for one another is defined by the Torah, not by your emotions. The disciples understood this, and it was not necessary for Yeshua to add more detail to His statement.

I have “one more thing” about this. Numbers DO matter. There is proof of that in our reading:

Vayikra 26:7 You will pursue your enemies, and they will fall by the sword before you. 8 Five of you will chase a hundred, and a hundred of you will chase ten thousand, and your enemies will fall by the sword before you.

You math scholars will notice right off that these are not the same ratios. Five to 100 would be 1 chasing 20 enemies, yet 100 to 10,000 would be 1 chasing 100 enemies. Why the difference? The rabbis have taught that this means when we are keeping Torah together in unity, what is accomplished will increase exponentially over when only a few are together keeping Torah. I expect that this concept will become more and more obvious as the body of Messiah (Judah plus Ephraim) continues to come together. The power of the Spirit will increase exponentially. It is my belief that we will also see more miracles and physical healings as the broken pieces of the body of Messiah are put back together.

Psalms 133:1 A Song of Ascents. Of David. Behold, how good and how pleasant it is for brethren to dwell together in unity!

Okay, let’s take another look at our opening verse:

Vayikra 26:3 ‘ If you walk (הלך) in My statutes (חוקים) and keep (שמר) My commandments (מצוות), and perform (עשה) them,

There are a lot of commentaries written on this verse because the phrase is somewhat odd: “walking” in His statutes, rather than “observing” them. And why “statutes”, when statutes are a subset of commandments? יהוה has carefully placed every single word into our Scriptures, so it is worth our time to search this out. I’ll detail out a few of these words for you:

- Walk (halak - הלך) – Walking as opposed to merely observing suggests strenuous activity. The implication is the progressive mastering of Torah through laborious study.
- Statutes (chukim - חוקים) – Generally described as commandments that are given without an obvious reason for obeying. Many teach, however, if you continue to obey

Eerst en vooral, ziet u dat Yeshua tot Zijn discipelen als groep sprak? Hij vraagt hen om van elkaar te houden en met Hem verbonden te blijven door Zijn geboden te gehoorzamen. DAN zal de Vader hen geven wat zij vragen. Deze sectie wordt gevolgd door dit vers:

Joh. 15:17 Dit is mijn gebod: Hou van elkaar.

Nu hoop ik dat u onderhand begrijpt dat “liefde” voor elkaar door Thora wordt bepaald, niet door uw emoties. De discipelen begrepen dit, en het was niet noodzakelijk voor Yeshua om meer details bij Zijn verklaring te voegen.

Ik heb “daarbij nog één ding” hierover. Aantallen ZIJN van belang. Er is bewijs hiervoor in onze lezing:

Vayikra 26:7 U zult uw vijanden vervolgen, en zij zullen door het zwaard vóór u vallen. 8 Vijf van u zullen honderd achtervolgen, en honderd van u zullen tienduizend achtervolgen, en uw vijanden zullen door het zwaard vóór u vallen.

U die wiskunde kennen zullen meteen hierbij opmerken dat het hier niet om dezelfde verhoudingen gaat. Vijf tot 100 komt overeen met 1 die 20 vijanden achtervolgt, maar 100 tot 10.000 komt overeen met 1 die 100 vijanden achtervolgt. Waarom het verschil? De rabbijnen hebben onderwezen dat dit betekent dat wanneer wij Thora in eenheid naleven, dat wat verwezenlijkt wordt exponentieel zal toenemen t.o.v. wanneer slechts enkelen samen Thora naleven. Ik verwacht dat dit concept meer en meer duidelijk zal worden als het lichaam van Messiah (Judah plus Ephraim) voortgaat met samen te komen. De macht van de Geest zal exponentieel stijgen. Het is mijn overtuiging dat wij ook meer mirakels en het fysieke genezingen zullen zien als de gebroken stukken van het lichaam van Messiah terug worden samengesteld.

Psalms 133:1 Een lied van opgaan (naar Jeruzalem). Van David. Ziet, hoe goed en hoe aangenaam het voor broeders is om bij elkaar te vertoeven in eenheid!

O.k., laten we nog eens naar ons openingsvers kijken:

Vayikra 26:3 „Als u in Mijn statuten (חוקים) wandelt (הלך) en mijn geboden (מצוות) houdt (שמר), en ze uitvoert (עשה),

Er zijn heel wat commentaren op dit vers geschreven omdat de bewoording enigszins raar is: “wandelen” in Zijn statuten, i.p.v. ze “in acht te nemen”. En waarom “statuten”, wanneer statuten een ondergroep van de geboden zijn? יהוה heeft in onze Schrift elk afzonderlijk woord zorgvuldig geplaatst, zodat het onze tijd waard is om dit uit te zoeken. Ik zal op enkele van deze woorden wat dieper ingaan:

- Wandel (halak - הלך) – Wandelen in tegenstelling tot slechts het waarnemen wijst op zware activiteit. De implicatie is het progressieve beheersen van Thora door afmattende studie.
- Statuten (chukim - חוקים) - Over het algemeen als na te leven geboden beschreven zonder opgave van een duidelijke reden. Velen onderwijzen echter, dat als u deze statuten blijft uitvoeren

these statutes and through study pursue the meaning for, eventually they will make sense. This word comes from a root which means “to inscribe”, thus it is said that statutes (הַקְּיָיִם) are “inscribed on the heart”. The sages teach that all יהוה’s laws will someday be inscribed on the heart, thus all commandments will eventually become statutes. יהוה tells us He has inscribed us on the palms of His hands.

Isaiah 49:16 See, I have inscribed you on the palms of My hands; Your walls are continually before Me.

Jeremiah 31:33 “But this *is* the covenant that I will make with the house of Israel after those days, says יהוה: I will put My Torah in their minds, and write it on their hearts; and I will be their God, and they shall be My people.

- **Keep** (*shamar* - שָׁמַר) – Means to keep, guard or observe, but the basic idea of the root is to exercise great care over.
- **Commandments** (*mitzvot* - מִצְוֹת) – General term referring to any commandment given by יהוה.
- **Perform** (*asah* - עָשָׂה) – The covenant people were commanded to “do” everything that יהוה told them to.

What I was hoping you’d grasp from the word study of this verse is that there is a gradual maturation that occurs through the applied study of the Torah that leads to the right heart attitude. The beginner finds “walking” in the “statutes” to be quite difficult, because he doesn’t understand them. But if he expends the energy in his “walk”, with the goal of “keeping” them by “doing them”, then even those things previously mysterious and unexplainable become statutes inscribed on our hearts that make sense. Keep walking, because the blessings for obedience are great promises!

The blessings listed in Vayikra 26 seem to be totally outnumbered by the curses. In fact there are 13 verses of blessings and 30 verses of curses. What does this mean? What we find is that the blessings are listed in a general fashion, while the curses are listed in much more detail. Let’s consider how all these blessings/curses were to come about. Once the Israelites were in the land, if they followed His statutes they would immediately enjoy the entire range of infinite blessings. BUT if they disobeyed and violated His covenant (disobedient), the curses would begin to kick in. . . .not all of them at once, but one by one. First they would suffer minor blows. . . health issues intended to deter them and make them repent. Crop failure would be next and so things would continue to deteriorate for them unless they repented as a people.

This is the first blessing for walking in the commandments:

Vayikra 26:4 then I will give you rain in its season, the land shall yield its produce, and the trees of the field shall yield their fruit.

en door studie naar de zin ervan zoekt, zij uiteindelijk betekenisvol zullen zijn. Dit woord komt uit een wortel wat “inschrijven” betekent; dus zegt men dat statuten (הַקְּיָיִם) “op het hart geschreven” zijn. De wijzen leren dat alle wetten van יהוה op een dag op het hart zullen ingeschreven worden; zo zullen alle geboden uiteindelijk statuten worden. יהוה vertelt ons dat Hij ons op de palmen van Zijn handen heeft ingeschreven.

Jes. 49:16 Ziet, Ik heb u op de palmen van Mijn handen ingeschreven; Uw muren zijn voortdurend vóór Mij.

Jer. 31:33 Maar dit *is* het verbond dat Ik met het huis van Israël na die dagen zal maken, zegt יהוה: Ik zal Mijn Thora in hun verstand brengen, en ze op hun harten schrijven; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mijn volk zijn.

- **Houd** (*shamar* - שָׁמַר) - Betekent houden, bewaken of naleven, maar de grondgedachte van de wortel is grote zorg over uitoefenen.
- **Geboden** (*mitzvot* - מִצְוֹת) - Algemene term die naar om het even welk door יהוה gegeven gebod verwijst.
- **Volbreng** (*asah* - עָשָׂה) – Het verbondsvolk werden bevolen om alles wat יהוה hen opgedragen had te “doen”.

Wat zou ik hoopte dat u van de woordstudie van dit vers zou meenemen is dat er een geleidelijke rijping is die plaatsvindt door de toegepaste studie van Thora die tot de juist hartsgesteltenis leidt. De beginner vindt dat “wandelen” in de “statuten” vrij moeilijk is, omdat hij ze niet begrijpt. Maar als hij de energie in zijn “wandel” stopt, met het doel om ze “te houden” door “ze te doen”, dan worden zelfs die dingen welke voordien geheimzinnig en onverklaarbaar waren, op onze harten ingeschreven statuten die steek houden. Blijf wandelen, want de zegeningen voor gehoorzaamheid zijn grote beloften!

De zegeningen in Vayikra 26 vermeld, lijken door de vloeken in aantal totaal overtroffen te worden. In feite zijn er 13 verzen van zegen en 30 verzen met vloeken. Wat betekent dit? Wat wij vinden is dat de zegeningen op een algemene manier vermeld zijn, terwijl de vloeken met veel meer detail worden vermeld. Laat ons even overwegen hoe al deze zegeningen/vloeken moesten gebeuren. Zodra de Israëlieten in het land waren, zouden zij als zij Zijn statuten opvolgden onmiddellijk van de volledige waaier van oneindige zegen genieten. MAAR als zij niet gehoorzaamden en Zijn verbond overtraden (on gehoorzaam), zouden de vloeken beginnen hun deel op te eisen. . . .niet meteen allemaal, maar één voor één. Eerst zouden zij minder erge klappen krijgen. . . gezondheidsproblemen bedoelt om hen af te schrikken en hen berouw te doen hebben. Mislukking van het gewas zou het volgende zijn en zo zouden de dingen voor hen blijven verslechteren tenzij zij als volk berouw hadden.

Dit is de eerste zegen voor het wandelen in de geboden:

Vayikra 26:4 dan zal Ik u regen in zijn seizoen geven, het land zal zijn opbrengst leveren, en de bomen van het veld zullen hun vrucht opbrengen.

Rain was and still is very important to the land of Israel. Rain is necessary at pertinent times for the crops, but if it rains out of season it can wash away the crops or make it hard to plant, harvest, etc. We learned that first hand in Iowa this year as an extremely wet spring made it very difficult for our farmers to get their fields planted. Let's look at some Torah concepts:

- Rain – symbolic of the teaching of the Torah
- Trees – sometimes a symbol for people
- The field – the world where the seeds are planted
- Fruit – our works (righteousness)
- In season – the times when He meets with us during Shabbat/festivals

We can paraphrase a couple of the sentences in Vayikra 26:4 to this:

Then I will teach you Torah (rain) when I meet with you during Shabbat and My feast days (in season). The people (trees) who have received the seed (the field) will produce righteousness (fruit).

Now let's look at the converse of Vayikra 26:4:

Vayikra 26:20 And your strength shall be spent in vain; for your land shall not yield its produce, nor shall the trees of the land yield their fruit.

Remembering the symbolism for some of these words, do you see how this verse points to people with no righteousness? As a result their strength is spent, and they have nothing to show for themselves.

Exile becomes the worst curse of all, since it is separation from the land and from יהוה:

Vayikra 26:33 I will scatter you among the nations and draw out a sword after you; your land shall be desolate and your cities waste... You shall perish among the nations, and the land of your enemies shall eat you up. 39 And those of you who are left shall waste away in their iniquity in your enemies' lands; also in their fathers' iniquities, which are with them, they shall waste away.

But, with יהוה there is always a built in hope. Immediately following these verses of despair, יהוה gives the solution to the dilemma:

Vayikra 26:40 ‘But if they confess their iniquity and the iniquity of their fathers, with their unfaithfulness in which they were unfaithful to Me, and that they also have walked contrary to Me, 41 and that I also have walked contrary to them and have brought them into the land of their enemies; if their uncircumcised hearts are humbled, and they accept their guilt — 42 then I will remember My covenant with Jacob, and My covenant with Isaac and My covenant with Abraham I will remember; I will remember the land.

Regen was en is nog steeds zeer belangrijk voor het land Israël. Regen is op bepaalde tijden voor de gewassen noodzakelijk; maar als het buiten het seizoen regent, kan het de gewassen wegspoelen of het planten, oogsten enz. bemoeilijken. Wij leerden uit de eerste hand dat dit jaar als uiterst natte lente het in Iowa voor onze landbouwers zeer moeilijk was om hun gebieden beplant te krijgen. Laten we naar enkele Thora concepten kijken:

- Regen - symbolisch voor het onderwijzen van Thora
- Bomen - soms een symbool voor mensen
- Het veld - de wereld waar de zaden worden geplant
- Vrucht - onze werken (gerechtigheid)
- In het seizoen - de tijden wanneer Hij met ons samenkomt tijdens Sabbat/feesten

Wij kunnen enkele van de zinnen in Vayikra 26:4 als volgt parafraseren:

Dan zal ik u Thora (regen) onderwijzen wanneer ik u tijdens Shabbat en Mijn feestdagen (ter rechter tijd) ontmoet. De mensen (bomen) die het zaad (het gebied) ontvangen hebben, zullen gerechtigheid (vrucht) voortbrengen.

Nu, laten we het omgekeerde van Vayikra 26:4 bekijken:

Vayikra 26:20 En uw sterkte zal vergeefs worden besteed; want uw land zal zijn oogst niet opbrengen, noch zullen de bomen van het land hun vruchten opbrengen.

Als je terugdenkt aan de symboliek voor sommige van deze woorden, ziet u hoe dit vers naar mensen zonder gerechtigheid verwijst? Dientengevolge worden hun krachten verbruikt, en zij kunnen zichzelf niets laten zien.

Ballingschap wordt de ergste vloek van alle, aangezien dat scheiding van het land en van יהוה is:

Vayikra 26:33 Ik zal u onder de naties verspreiden en achter u een zwaard te voorschijn halen; uw land zal troosteloos zijn en uw steden verwoest... U zult onder de naties omkomen, en het land van uw vijanden zal u verteren. 39 en overgeblevenen van u zullen in het land van uw vijanden in hun zondigheid wegwijnen; ook in de zondigheden van hun vaders, die met hen zijn, zullen zij wegwijnen.

Maar met יהוה wordt er altijd gebouwd in verwachting. Onmiddellijk na deze verzen van wanhoop, geeft יהוה de oplossing voor het dilemma:

Vayikra 26:40 Maar als zij hun zondigheid en die van hun vaders bekennen, met hun ontrouw waarin zij aan Mij ontrouw waren, en dat zij ook tegen Mij in gewandeld hebben, 41 en dat Ik ook tegen hen in gewandeld heb en hen in het land van hun vijanden gebracht heb; indien hun onbesneden harten vernederd zijn, en zij hun schuld erkennen — 42 dan zal Ik Mijn verbond met Jacob gedenken, en Mijn verbond met Isaac en Mijn verbond met Abraham zal Ik gedenken; Ik zal het land gedenken.

At the lowest possible point, the people of Israel will come to the conclusion that they are suffering due to the sins of prior generations as well as the collective sins of their own generation. What will take place is what may be called “national repentance”. Israel has been judged as a nation. Now the righteous of that nation must confess the sins of the nation to which they are attached....just as if it were they, themselves who directly committed these sins.

I can remember exactly the first time I heard of “national repentance”. It was the morning of September 11, 2001. I was doing an independent study by Dr. Henry Blackaby on prayer. I had just read the workbook chapter explaining how God’s people must repent as a nation. In the book of Daniel, it tells us that Daniel had been reading in Jeremiah that the Babylonian exile would last for 70 years. Exile...Daniel connected the dots as he knew that after exile יהודה would begin restoration. So, Daniel who also would have known Vayikra 26:40-42, clung to the promise that is found here and confessed his own sins, the sins of his parents, and the sins of the people:

Daniel 9:1 In the first year of Darius who was made king over the realm of the Chaldeans — 2 in the first year of his reign I, Daniel, understood by the books the number of the years specified by the word of יהוה through Jeremiah the prophet, that He would accomplish seventy years in the desolations of Jerusalem. 3 Then I set my face toward יהוה Elohim to make request by prayer and supplications, with fasting, sackcloth, and ashes. 4 And I prayed to יהוה my Elohim, and made confession, and said, “O Adonai, great and awesome El, who keeps His covenant and mercy with those who love Him, and with those who keep His commandments, 5 “we have sinned and committed iniquity, we have done wickedly and rebelled, even by departing from Your precepts and Your judgments. 6 “Neither have we heeded Your servants the prophets, who spoke in Your name to our kings and our princes, to our fathers and all the people of the land. 7 “O Adonai, righteousness belongs to You, but to us shame of face, as it is this day — to the men of Judah, to the inhabitants of Jerusalem and all Israel, those near and those far off in all the countries to which You have driven them, because of the unfaithfulness which they have committed against You. 8 “O Adonai, to us belongs shame of face, to our kings, our princes, and our fathers, because we have sinned against You. 9 “To Adonai our Elohim belong mercy and forgiveness, though we have rebelled against Him. 10 “We have not obeyed the voice of יהוה our Elohim, to walk in His laws, which He set before us by His servants the prophets. 11 “Yes, all Israel has transgressed Your Torah, and has departed so as not to obey Your voice; therefore the curse and the oath written in the Law of Moses the servant of God have been poured out on us, because we have sinned against Him. 12 “And He has confirmed His words, which

Op het laagste mogelijke punt, zal het volk van Israël tot de conclusie komen dat zij lijden wegens de zonden van vroegere generaties alsook wegens de collectieve zonden van hun eigen generatie. Wat zal plaatsvinden is wat “nationaal berouw” kan worden genoemd. Israël is geoordeeld als natie. Nu moeten de rechtvaardigen van die natie de zonden bekennen van de natie waaraan zij verbonden zijn. ... net alsof het zij zelf waren, die rechtstreeks deze zonden begingen.

Ik kan me de eerste keer dat ik over “nationaal berouw” hoorde precies herinneren. Het was de ochtend van 11 september 2001. Ik was bezig met een losse studie van Dr. Henry Blackaby over gebed. Ik had net het werkboekhoofdstuk gelezen dat uitlegt hoe Gods volk als natie berouw moet hebben. In het boek van Daniel, wordt ons verteld dat Daniel in Jeremiah had gelezen dat de Babylonische ballingschap 70 jaar zou duren. Ballingschap. ...Daniel legde verbanden aangezien hij wist dat na ballingschap met herstel zou beginnen. Dus, Daniel die ook Vayikra 26:40-42 moet gekend hebben, klampte zich vast aan de belofte die hier gevonden wordt en bekende zijn eigen zonden, de zonden van zijn ouders, en de zonden van het volk:

Dan. 9:1 In het eerste jaar van Darius.... die tot koning over het koninkrijk van de Chaldeëen werd gemaakt — 2 in het eerste jaar van zijn regeren begreep ik, Daniel, die door de boeken het aantal jaren dat door het woord van יהוה via de profeet Jeremiah wordt gespecificeerd, dat Hij zeventig jaar verlatenheid van Jeruzalem zou bewerken. 3 Toen keerde ik mijn aangezicht naar יהוה Elohim om te vragen door gebed en smeken, met vasten, jute, en as. 4 En ik bad tot יהוה mijn Elohim, en deed bekentenis, en zei: “O Adonai, grote en ontzagwekkende El, die Zijn verbond bewaart en genade met hen die van Hem houden, en met hen die Zijn geboden houden, 5 wij hebben gezondigd en begingen onrechtvaardigheid, wij hebben ons verdorven gedragen en gerebelleerd, zelfs door van Uw voorschriften en Uw oordelen weg te gaan. 6 Evenmin hebben wij aandacht besteed aan Uw knechten de profeten, die in Uw naam tot onze koningen en prinsen spraken, tot onze vaders en alle mensen van het land. 7 “O Adonai, gerechtigheid behoort bij U, maar bij ons schande van aangezicht, zoals het deze dag is — bij de mensen van Judah, bij de inwoners van Jeruzalem en gans Israël, hen die nabij en die ver weg in alle landen waarnaar U hen hebt gedreven, wegens de ontrouw die zij tegen U hebben begaan. 8 O Adonai, bij ons hoort schande van aangezicht, bij onze koningen, onze prinses, en onze vaders, omdat wij tegen U gezondigd hebben. 9 Bij Adonai onze Elohim behoort genade en vergiffenis, hoewel wij tegen Hem gerebelleerd hebben. 10 Wij hebben niet de stem van יהוה onze Elohim niet gehoorzaamd, om in Zijn wetten te wandelen, die Hij vóór ons stelde door Zijn knechten de profeten. 11 Ja, gans Israël heeft Uw Thora overtreden en is er van weggegaan om zo Uw stem niet uit te voeren; daarom zijn de vloek en de eed die in de Wet van Mozes de knecht van God wordt beschreven over ons uitgegoten, omdat wij tegen Hem gezondigd hebben. 12 En Hij heeft Zijn woorden bevestigd, die hij

He spoke against us and against our judges who judged us, by bringing upon us a great disaster; for under the whole heaven such has never been done as what has been done to Jerusalem. 13 “As it is written in the Torah of Moses, all this disaster has come upon us; yet we have not made our prayer before יהוה our Elohim, that we might turn from our iniquities and understand Your truth. 14 “Therefore יהוה has kept the disaster in mind, and brought it upon us; for יהוה our Elohim is righteous in all the works which He does, though we have not obeyed His voice. 15 “And now, O Adonai our Elohim, who brought Your people out of the land of Egypt with a mighty hand, and made Yourself a name, as it is this day — we have sinned, we have done wickedly! 16 “O Adonai, according to all Your righteousness, I pray, let Your anger and Your fury be turned away from Your city Jerusalem, Your holy mountain; because for our sins, and for the iniquities of our fathers, Jerusalem and Your people are a reproach to all those around us. 17 “Now therefore, our Elohim, hear the prayer of Your servant, and his supplications, and for Adonai’s sake cause Your face to shine on Your sanctuary, which is desolate. 18 “O my Elohim, incline Your ear and hear; open Your eyes and see our desolations, and the city which is called by Your name; for we do not present our supplications before You because of our righteous deeds, but because of Your great mercies. 19 “O Adonai, hear! O Adonai, forgive! O Adonai, listen and act! Do not delay for Your own sake, my Elohim, for Your city and Your people are called by Your name.”

As I sat there later that morning watching the events of September 11, it seemed right to me that it was time for a corporate prayer of repentance. I called the large church that we were a part of at the time and asked about a prayer service. It just so happened that all of our leaders were out of town several hours away at a conference. Those left in the church office asked if I would lead the service since I had made the suggestion. I agreed to and began to think about this idea of repentance...

2 Chronicles 7:14 “if My people who are called by My name will humble themselves, and pray and seek My face, and turn from their wicked ways, then I will hear from heaven, and will forgive their sin and heal their land.

Well the pastors and the leaders returned that evening as the magnitude of the situation in our country became more obvious. I still was given a part in the prayer service, and I attempted to prayer the prayer of repentance. My recollection is that it was not a popular prayer. There were a couple of people who thought that it might be true that the Father was attempting to get our attention. More, however, were interested in the comfort of a God who was grieving alongside of us. I remember the head pastor commenting

tegen ons en tegen onze rechters sprak die ons oordeelden, door op ons een grote ramp te brengen; want onder de gehele hemel is zoiets nooit gedaan als wat aan Jeruzalem gedaan is. 13 Zoals het in de Thora van Mozes geschreven is, is heel die ramp op ons gekomen; maar toch zijn wij niet vóór יהוה onze Elohim gaan bidden, zodat wij ons van onze zondigheid zouden kunnen bekeren en Uw waarheid begrijpen. 14 Daarom heeft יהוה de ramp in gedachten gehouden en op ons gebracht; want יהוה onze Elohim is rechtvaardig in alle werken die Hij doet, hoewel wij Zijn stem niet gehoorzaamd hebben. 15 En nu, O Adonai onze Elohim, die Uw volk uit het land Egypte bracht met een machtige hand, en Uzelf een naam maakte, zoals dat deze dag is — wij hebben gezondigd, wij hebben goddeloos gehandeld! 16 O Adonai, overeenkomstig al Uw gerechtigheid, bid ik, laat Uw toorn en Uw woede van Uw stad Jeruzalem, Uw heilige berg, afgekeerd worden; omdat wegens onze zonden, en wegens de ongerechtigheden van onze vaders, zijn Jeruzalem en Uw volk een schande bij al degenen om ons heen. 17 Daarom nu, onze Elohim, hoort het gebed van Uw knecht, en zijn smekingen, en om het belang van Adonai, laat Uw aangezicht op Uw heiligdom schijnen, dat verlaten is. 18 O mijn Elohim, neigt Uw oor en hoort; open Uw ogen en zie onze verlatenheid, en stad die met Uw naam genoemd wordt; want wij brengen onze smekingen niet vóór U omwille van onze rechtvaardige daden, maar omwille van Uw grote genades. 19 O Adonai, hoort! O Adonai, vergeeft! O Adonai, luistert en handelt! Stel niet uit voor Uw eigen belang, mijn Elohim, want Uw stad en Uw volk worden met Uw naam genoemd.”

Als ik daar later die ochtend zat, lettend op de gebeurtenissen van 11 september, leek het me gepast dat het tijd was voor een collectief gebed van berouw. Ik riep de grote kerk toe waarvan wij in die tijd deel van uitmaakten en vroeg naar een gebedsdienst. Het moest zo zijn dat elk van onze leiders uit stad naar een conferentie waren, verscheidene uren verwijderd. Die in de kerkdienst achtergebleven waren vroegen of ik de dienst zou willen leiden aangezien ik het voorstel gedaan had. Ik ging ermee akkoord en begon over deze gedachte van berouw te denken...

2 Kron. 7:14 Indien Mijn volk dat met Mijn naam genoemd wordt zichzelf zal vernederen, en bidden en Mijn aangezicht zoeken, en zich van hun goddeloze wegen afkeren, dan zal Ik vanuit de hemel horen en hun zonde vergeven en hun land helen.

Wel, de pastors en de leiders keerden die avond terug, als de omvang van de situatie in ons land duidelijker werd. Ik was nog steeds betrokken in de gebedsdienst, en ik probeerde het gebed van berouw te bidden. Mijn herinnering daaraan is dat het geen populair gebed was. Er waren een paar mensen die dachten dat het waar zou kunnen zijn dat de Vader probeerde om onze aandacht te krijgen. Meerderen, echter, waren geïnteresseerd in de bemoediging van een God die met ons mee verdriet had. Ik herinner me de hoofdpastor de volgende zondag commentaar

on the following Sunday that they would not let anything stop their scheduled sermon series.

It did not occur to me that corporate repentance was a Torah principle. The truth is... I was not aware of the foundation of Torah. Had I known, I would have spoken of Vayikra 26. I would have been a watchman on the wall. I would have spoken of not only our sins, but the sins of our fathers. I would have pointed out that much of what we inherited was not truth:

Jeremiah 16:19 O יהוה, my strength, and my fortress, and my refuge in the day of affliction, the Gentiles shall come unto thee from the ends of the earth, and shall say, surely our fathers have inherited lies, vanity and *things* wherein *there is* no profit.

I would have tried to point out the pattern of confessing our sins AND our father's sins so that the promised restoration might begin:

Nehemiah 1:5 And I said: "I pray, יהוה Elohim of heaven, O great and awesome Elohim, *You* who keep *Your* covenant and mercy with those who love You and observe Your commandments, 6 "please let Your ear be attentive and Your eyes open, that You may hear the prayer of Your servant which I pray before You now, day and night, for the children of Israel Your servants, and confess the sins of the children of Israel which we have sinned against You. Both my father's house and I have sinned.

Somewhere around the time of Nehemiah/Ezra, the central prayers of the Jewish liturgy (the Amidah) were written. After thousands of years, observant Jews still recite the same Amidah at each prayer service of the day – morning, afternoon, and evening. Here is Blessing Five, called Teshuvah (repentance):

Return us, our Father, to Your Torah; draw us near our King to serve You. Restore us to Your presence in complete repentance. Blessed are you, O Adonai, Who desires repentance.

The Amidah prayers can be found at www.hebrew4christians.com under "Prayers". You can listen to them in Hebrew and follow along with the transliteration and the translation. They are appropriate prayers for us today as many of them call upon the promises of יהוה, including the work of Messiah. We owe another debt of gratitude to the Jews for faithfully praying them and for preserving them for Israel.

Okay, let's go on. יהוה kept His Word by driving the Israelites out of the Land because of their disobedience. He will also fulfill His Word by completely restoring them back to the Land. Judah has gone in first. Scripture teaches that the Jews are always first.

geven dat zij niet om het even wat hun geplande preekreeks zouden laten tegenhouden.

Het kwam niet bij me op dat collectief berouw een Thoraprin-cipe was. De waarheid is... Ik was me niet bewust van het fundament van Thora. Had ik het geweten, ik zou van Vayikra 26 gesproken hebben. Ik zou een bewaker op de muur geweest zijn. Ik zou niet alleen van onze zonden gesproken hebben, maar van de zonden van onze vaders. Ik zou erop gewezen hebben dat veel van wat wij erfden geen waarheid was:

Jer. 16:19 O יהוה, mijn sterkte, en mijn vesting, en mijn toevluchtsoord in de dag van kwelling, de niet-joden zullen tot u komen vanuit de einden van de aarde, en zullen zeggen, zeker hebben onze vaders leugens geërfd, ijdelheid en *dingen* waarin er geen winst is.

Ik zou geprobeerd hebben om op het patroon te wijzen van het bekennen van onze zonden EN zonden van onze vaders zodat het beloofde herstel zou kunnen beginnen:

Neh. 1:5 En ik zei: "Ik bid, יהוה Elohim van de hemel, O grote en ontzagwekkende Elohim, *U* die *Uw* verbond en genade nakomt over hen die van U houden en Uw geboden naleven, 6 gelieve Uw oor aandachtig en Uw ogen open te laten zijn, zodat U het gebed van Uw knecht kunt horen dat ik nu vóór U bid, dag en nacht, voor de kinderen van Israël Uw knechten, en de zonden van de kinderen van Israël beken die wij tegen U hebben begaan. Zowel het huis van mijn vader als ik hebben gezondigd.

Ergens rond de tijd van Nehemiah/Ezra werden de centrale gebeden van Joodse liturgie (de Amidah) geschreven. Na duizenden jaren, reciteren praktiserende Joden nog zelfde Amidah bij elke gebedsdienst van de dag – 's ochtends, 's middags, en 's avonds. Hier is Zegening Vijf, genoemd Teshuvah (berouw):

Breng ons terug, onze Vader, naar Uw Thora; doe ons naderen onze Koning om U te dienen. Herstel ons in Uw aanwezigheid met volkomen berouw. Gezegend bent U, O Adonai, Die berouw verlangt.

De Amidah gebeden kunnen in www.hebrew4christians.com onder "Prayers" (Gebeden) worden gevonden. U kunt ernaar luisteren in het Hebreeuws en met de transcriptie en de vertaling mee volgen. Zij zijn aangewezen gebeden voor ons vandaag aangezien veel daarvan beroep doen op de beloften van יהוה, met inbegrip van het werk van Messiah. Wij zijn nog een dankbaarheid aan de Joden verschuldigd voor ze trouw te bidden en voor ze voor Israël te bewaren.

O.k., laten we doorgaan. יהוה hield Zijn Woord door de Israëlieten uit het Land te verdrijven wegens hun ongehoorzaamheid. Hij zal Zijn Woord ook vervullen door hen terug in het Land volledig te herstellen. Judah is eerst binnen gegaan. De Schrift onderwijst dat de Joden altijd het eerst zijn.

Deuteronomy 30 lists several details about how this restoration will take place and this time, the “you” addressed is singular:

Deuteronomy 30:1 “Now it shall come to pass, when all these things come upon you, the blessing and the curse which I have set before you, and you call them to mind among all the nations where יהוה your Elohim drives you, 2 “and you return to יהוה your Elohim and obey His voice, according to all that I command you today, you and your children, with all your heart and with all your soul, 3 “that יהוה your Elohim will bring you back from captivity, and have compassion on you, and gather you again from all the nations where יהוה your Elohim has scattered you. 4 “If *any* of you are driven out to the farthest *parts* under heaven, from there יהוה your Elohim will gather you, and from there He will bring you. 5 “Then יהוה your Elohim will bring you to the land which your fathers possessed, and you shall possess it. He will prosper you and multiply you more than your fathers. 6 “And יהוה your Elohim will circumcise your heart and the heart of your descendants, to love יהוה your Elohim with all your heart and with all your soul, that you may live. 7 “Also יהוה your Elohim will put all these curses on your enemies and on those who hate you, who persecuted you. 8” And you will again obey the voice of יהוה and do all His commandments which I command you today. 9 “יהוה your Elohim will make you abound in all the work of your hand, in the fruit of your body, in the increase of your livestock, and in the produce of your land for good. For יהוה will again rejoice over you for good as He rejoiced over your fathers, 10 “if you obey the voice of יהוה your Elohim, to keep His commandments and His statutes which are written in this Book of the Law, and if you turn to יהוה your Elohim with all your heart and with all your soul.

The “you” is singular in this parallel passage to our Torah reading. I see two things going on here simultaneously. There are the stirrings in the heart of the individual believer to return to the Father in repentance and obedience. At the same time, these collective individuals are referred to as “you” singular because they are becoming connected, just like the dry bones of Ezekiel 37:

Ezekiel 37:1 The hand of יהוה came upon me and brought me out in the Spirit of יהוה, and set me down in the midst of the valley; and it was full of bones. . . .5 “Thus says Adonai יהוה to these bones: “Surely I will cause breath to enter into you, and you shall live. 6 “I will put sinews on you and bring flesh upon you, cover you with skin and put breath in you; and you shall live. Then you shall know that I *am* the יהוה.” “ 7 So I prophesied as I was commanded; and as I prophesied, there was a noise, and suddenly a rattling; and the bones came together, bone to bone. 8 Indeed, as I looked, the sinews and the flesh came upon them, and the skin covered them over; but *there was* no breath in them. 9 Also He said to me, “Prophesy to the breath,

Deuteronomium 30 geeft een lijst van verscheidene details over hoe dit herstel deze keer zal plaatsvinden; de “u” is in het enkelvoud:

Deut. 30:1 Nu zal het gebeuren, wanneer al deze dingen over u komen, de zegen en de vloek die Ik vóór u gesteld heb, en u ze herinnert onder alle naties waarheen יהוה uw Elohim u verdrijft, 2 en u naar יהוה uw Elohim terugkeert en Zijn stem gehoorzaamt, volgens alles dat Ik u vandaag beveel, u en uw kinderen, met heel uw hart en met heel uw ziel, 3 zodat יהוה uw Elohim u zal terugbrengen uit gevangenschap, en medeleven over u zal hebben en u opnieuw zal verzamelen vanuit alle naties waar יהוה uw Elohim u verstrooid heeft. 4 Als *iemand* van u naar de verste *delen* onder hemel wordt verdreven, van daar zal יהוה uw Elohim u verzamelen, en van daar zal Hij u terugbrengen. 5 Dan zal יהוה uw Elohim u naar het land brengen dat uw vaders bezaten, en u zult het bezitten. Hij zal u voorspoed geven en u meer dan uw vaders vermenigvuldigen. 6 En יהוה uw Elohim zal uw hart en het hart van uw nakomelingen besnijden, om van יהוה uw Elohim met heel uw hart en met heel uw ziel te houden, zodat u kunt leven. 7 Ook zal יהוה uw Elohim al deze vloeken over uw vijanden brengen en op hen die u haten, die u vervolgden. 8 En u zult opnieuw de stem van יהוה uitvoeren en al Zijn geboden doen die Ik u vandaag beveel. 9 יהוה uw Elohim zal u overvloedig doen zijn in al het werk van uw hand, in de vrucht van uw lichaam, in de vermeerdering van uw vee, en in de opbrengst van uw land ten goede. Want יהוה zal zich opnieuw over u verheugen ten goede zoals Hij zich over uw vaders verheugde, 10 als u de stem van יהוה uw Elohim gehoorzaamt, met Zijn geboden en Zijn statuten te houden die in dit Boek van de Wet worden beschreven, en als u zich tot יהוה uw Elohim keert met heel uw hart en met heel uw ziel.

De “u” in deze parallele passage van onze Thoralezing is enkelvoudig. Ik zie hier twee dingen gelijktijdig plaatsvinden. Er is de aandrang in het hart van individuele gelovige om in berouw en gehoorzaamheid naar de Vader terug te keren. Tezelfdertijd wordt naar deze collectieve individuen verwezen als “u” enkelvoud, omdat zij verbonden raken, net zoals de dorre beenderen van Ezekiel 37:

Eze. 37:1 De hand van יהוה kwam op mij en voerde me uit in de Geest van יהוה, en zette me neer in het midden van de vallei; en die was vol van beenderen. . . .5 Zo zegt Adonai יהוה tot deze beenderen: “Zeker zal Ik maken dat adem in u gaat, en u zult leven. 6 Ik zal pezen op u leggen en vlees op u brengen, u met huid bedekken en adem in u brengen; en u zult leven. Dan zult u weten dat Ik יהוה ben.” 7 Dus profeteerde ik zoals mij bevolen was; en terwijl ik profeteerde, was er een geluid, en opeens een rammelen; en de beenderen kwamen samen, been aan been. 8 Inderdaad, terwijl ik keek, kwamen de pezen en het vlees er op, en de huid overdekte ze; maar *er was* geen adem in. 9 Ook zei Hij tot mij: “Profeteer tot de adem, profeteer,

prophesy, son of man, and say to the breath, ‘Thus says Adonai יהוה: “Come from the four winds, O breath, and breathe on these slain, that they may live.” ‘ “ 10 So I prophesied as He commanded me, and breath came into them, and they lived, and stood upon their feet, an exceedingly great army. 11 Then He said to me, “Son of man, these bones are the whole house of Israel. They indeed say, ‘Our bones are dry, our hope is lost, and we ourselves are cut off!’ 12 “Therefore prophesy and say to them, ‘Thus says Adonai יהוה: “Behold, O My people, I will open your graves and cause you to come up from your graves, and bring you into the land of Israel. 13 “Then you shall know that I am יהוה, when I have opened your graves, O My people, and brought you up from your graves. 14 “I will put My Spirit in you, and you shall live, and I will place you in your own land. Then you shall know that I, יהוה, have spoken *it* and performed *it*,” says יהוה.’ “

zoon van de mens, en zegt tot de adem: Zo zegt יהוה Adonai: “Kom vanuit de vier winden, O adem, en adem op deze gedoden, opdat zij kunnen leven.” ’ 10 Dus profeteerde ik zoals Hij me opdroeg, en adem kwam erin, en zij leefden, en stonden op hun voeten, een bijzonder groot leger. 11 Toen zei Hij tot mij: “Zoon van de mens, deze beenderen zijn het gehele huis van Israël. Zij zeggen inderdaad: ‘Onze beenderen zijn droog, onze hoop is verloren, en wijzelf zijn afgesneden!’ 12 Daarom profeteer en zeg tot ze: ‘Zo zegt יהוה Adonai: “Zie, O Mijn volk, Ik zal uw graven openen en maken dat u uit uw graven opstaat, en u in het land Israël brengen. 13 Dan zult u weten dat Ik יהוה *ben*, wanneer Ik uw graven heb geopend, O Mijn volk, en u uit uw graven tevoorschijn gebracht heb. 14 Ik zal Mijn Geest in u brengen, en u zult leven, en Ik zal u in uw eigen land plaatsen. Dan zult u weten dat Ik יהוה *het* gesproken en *het* uitgevoerd heb,” zegt יהוה.’

Vayikra 27 ends the book with a discussion of laws pertaining to vows that an individual makes to contribute towards the upkeep of the sanctuary. These include dedications of persons, animals, houses, and lands. The chapter seems out of place and anti-climatic. One might suggest that after such a focus on corporate Israel, יהוה again reflects on the value of each individual. There is much focus in the Bible on the existence of the people of יהוה...the nation of Israel. However, the importance of every individual cannot not be underemphasized.

Vayikra 27 beëindigt het boek met een bespreking van wetten betreffende geloften die een individu doet om tot het onderhoud van het heiligdom bij te dragen. Deze omvatten toewijding van personen, dieren, huizen, en land. Het hoofdstuk lijkt niet op z'n plaats en een anticlimax. Men zou kunnen voorstellen dat na zulk een nadruk op collectief Israël, יהוה opnieuw de waarde van elk individu overdenkt. Er is in de Bijbel veel nadruk op het bestaan van het volk van יהוה... de natie Israël. Nochtans, kan het belang van elk individu niet zijn niet minder benadrukt worden.

And so we conclude the book of Vayikra. Let's finish with two more prayers from the Amidah. The first is Blessing 6 called Selichah (Forgiveness):

Forgive us, our Father, for we have sinned; pardon us, our King, for we have rebelled; for You are a pardoner and a forgiver. Blessed are you, Adonai, the gracious One who abundantly forgives.

En zo besluiten wij het boek Vayikra. Laten we eindigen met nog twee gebeden van de Amidah. De eerste is Zegening 6 Selichah (Vergiffenis) genoemd:

Vergeef ons, onze Vader, want wij hebben gezondigd; begenadig ons, onze Koning, want wij hebben gerebelleerd; want U bent Iemand die begenadigt en een vergeeft. Gezegend bent u, Adonai, de Genadige die overvloedig vergeeft.

And Blessing 7 called Geulah (Redemption):

Behold our affliction and champion our cause, and redeem us speedily for the sake of Thy Name. Blessed are You, Adonai, Redeemer of Israel.

En Zegening 7 Geulah (Afkoop) genoemd:

Zie onze kwelling en verdedig onze zaak, en verlos ons snel omwille van Uw Naam. Gezegend bent u, Adonai, Verlosser van Israël.

Shabbat Shalom!
Ardelle

Shabbat Shalom!
Ardelle

Be strong! Be strong! And may we be strengthened!
חזק חזק ונתחזק

Wees sterk! Wees sterk! En mogen wij gesterkt worden!
חזק חזק ונתחזק